ANUL IV. — Nr. 1000 EDIŢIA A DOUA DUMINICA, 10 NOEMBRIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
şi se plătesc tot-d'a-una 'nainte

In Bucureştĭ la casa Administraţieĭ.
Din Judeţe şi Străinătate prin mandate postale.

Un an în ţară 30 leĭ; în străinĕtate		50
Şease lunĭ	15	25
Treĭ lunĭ	8	13

Un număr în Străinĕtate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te fereştĭ, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREŞTĬ şi JUDEŢE se primesc NUMAĬ la ADMINISTRAŢIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administraţie şi în toate Oficiile de publicitate.

Anunciurĭ la pagina IV		0.30 b. linia
» » »	III	2.— leĭ »
» » »	II	3.— leĭ »

Inscrţiunele şi Reclamele 3 leĭ rîndul.
LA PARIS, ziarul se găseşte de vênzare cu numĕrul la kioşcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

1000

Cel maĭ mare ziarist al secoluluĭ, D. St. Marc de Girardin zicea o dată:

„Un ziar care a ajuns la al miilea numĕr, dovedeşte că a devenit trebuincios publiculuĭ.“

Cu ziua de astă-zĭ apare Numĕrul 1000 al **„Adevĕruluĭ“.**

Putem dar privi cu mîndrie atât calea pe care am percurs'o cât şi în viitor.

Izbânda acestuĭ ziar a fost maĭ mare de cât puteam s'o sperăm.

Aceasta o datorim maĭ ales împrejurăreĭ că ideia pe care o susţinem este împărtăşită de marea majoritate a Românilor.

Adevĕrul a cîştigat repede un loc de frunte în presa română.

El este astă-zĭ un organ ce nu atîrnă de fluctuaţiunile politiceĭ militante.

Lozinca înscrisă pe drapelul nostru este naţională; ea a devenit o ideie care creşte de zi în zi şi împrejurul căruia se vor aduna în curînd toate elementele neatîrnate ale Ţĕreĭ, de la palat până la opincă.

Adevĕrul intră dar în a doua mie cu conştiinţa că el nu este numaĭ un ziar, cĭ **o ideie, un drapel.**

Existenţa sa nu maĭ atîrnă dar nicĭ de aceĭ carĭ l'aŭ fondat, nicĭ de aceĭ care îl scriŭ.

Precum am zis'o şi altă dată, repetăm şi astă-zĭ că persoanele noastre pot să disparĕ, ideia însă va rĕmânea şi ea va însufleţi pe alţiĭ, până în ziua când **strĕinismul** va fi învins şi vom fi stĕpînĭ în casa noastră.

Inainte dar, pentru ţară şi popor!

Jos Dinastia! Jos Monarhia!

Trăiască Republica română!

REDACŢIUNEA.

Bucureştĭ 9 Noembre 1891

ART. 1 AL D-LUI PONI

Articolul 1 din noua lege a învĕţămîntuluĭ s'a primit de către consiliul general de instrucţie după o mică discuţie. In presă, polemica în privinţa obligativităţeĭ urmează. Noĭ am spus într'unul din articolele noastre, special în ceea ce priveşte acest punct, că nu ajunge numaĭ a decreta obligativitatea. Aceasta din urmă este strîns legată de starea social-economică a populaţiuneĭ noastre, maĭ cu seamă a aceleĭ rurale. Ne vom ocupa altă dată de dînsa şi pe larg.

Aşa cum este redactat, articolul 1 este un articol eminamente politic şi prevederile noastre că tocmaĭ în jurul părţeĭ politice a reformeĭ lupta va fi maĭ înverşunată se confirmă din zi în zi maĭ mult. Dar asupra unuĭ punct de mare însemnătate cuprins în acest articol presa a tăcut. Noĭ credem de datoria noastră a'l releva.

Invĕţămîntul primar este obligator şi gratuit, pentru cine?

Pentru toţi fii de cetăţenĭ românĭ!

Acest punct coprinde în sine o mare nedreptate. Când noua lege se va pune în aplicare — daca se va pune — aceasta se va vedea şi maĭ lămurit. Noĭ nu l'am discutat până azĭ fiindcă eram de pĕrerea D-luĭ *Gr. Buţureanu*, membru în consiliul general, care nu găseşte nicĭ o deosebire între românĭ şi cetăţenĭ românĭ, căcĭ toţĭ româniĭ sunt cetăţenĭ şi toţĭ cetăţeniĭ sunt românĭ.

D. Poni însă nu e de această părere şi mărturisim că esplicaţia dată de D-sa aliniatuluĭ în chestie a fost pentru noĭ o surprindere şi încă foarte neplăcută. Aceasta cu atât maĭ mult cu cât se vorbea şi se maĭ vorbeşte că D. Poni ar fi un democrat convins.

D. Ministru al instrucţiuneĭ publice esplicând în consiliul general articolul I relativ la obligativitatea şi gratuitatea învĕţămîntuluĭ primar pentru *toţĭ fiĭ de cetăţenĭ românĭ*, a zis *c'a fost călăuzit de ideea că Statul Român nu poate să impună străinilor obligativitatea, decĭ instrucţia prin şcoalele statuluĭ nu poate să fie gratuită pentru dînşiĭ.*

Nu esităm un moment a declara că prin acest aliniat se vizează maĭ cu seamă ovreiĭ, după cum a şi declarat indirect D. Arbore la discuţia aceluĭ articol. D-sa a declarat că'n maĭ toate şcoalele din Moldova sunt 70 la sută strĕinĭ şi prin strĕinĭ se înţelege la noĭ maĭ numaĭ ovreiĭ.

Noĭ n'am crezut nicĭ odată că un ministru democrat ar putea esclude pe cine-va numaĭ fiind-că, după noţiunea accidentală şi-a stăreĭ politico-sociale crudă în care ne aflăm, se zic strĕinĭ. D. Poni ar avea poate dreptate dacă n'ar da gratuitate la strĕinĭ saŭ fiĭ de strĕinĭ după înţelesul occidental al cuvîntuluĭ, cu toate că'n Germania unde am stat maĭ mulţĭ anĭ ca strĕin, neplătind nicĭ o dare, am fost tratat în şcoalele d'acolo p'acelaşĭ picior ca şi fiĭ de cetăţenĭ germanĭ. D. Ministru însă ar trebui să ştie—şi credem că ştie — că la noĭ există o seamă de oamenĭ a căror poziţie politică — din împrejurărĭ pe care nu le putem discuta aicĭ — nu e de loc definită. Nu le putem zice strĕinĭ pentru simplul dar puternicul motiv că un om născut şi crescut în ţară nu poate fi numit strĕin. Parte dintr'înşiĭ este adevĕrat c'aŭ fost supuşĭ strĕinĭ dar s'aŭ lepădat de zecĭ de anĭ; parte n'a fost nicĭ odată. Ceĭ maĭ mulţĭ plătesc toate dările ca indigenĭ. **Toţĭ** sunt ţinuţĭ a satisface legilor de recrutare ca pămîntenĭ.

Intrebăm: Sunt aceştĭ oamenĭ străinĭ în înţelesul occidental al cuvîntuluĭ? Şi dacă nu, atuncĭ ce sunt, când cetăţenĭ saŭ fiĭ de cetăţenĭ nu pot fi, de oare-ce aceasta implică şi drepturile politice pe care nu le aŭ? Ş'apoĭ să ne rĕspunză D. ministru: Dacă Statul îşĭ arogă dreptul de a impune acestor oamenĭ obligativitatea serviciuluĭ militar, cum se poate oare ca acelaş Stat să nu aibă dreptul a le impune şi obligativitatea învĕţămîntuluĭ? Dacă aceştĭ oamenĭ plătesc bir ca indigenĭ, şcoalele Statuluĭ nu sunt oare întreţinute şi de dînşiĭ ca şi de cetăţeniĭ românĭ? Dacă da, atuncĭ cum se poate ca să li se refuze gratuitatea instrucţiuneĭ? Şi de unde urmează că dacă D. ministru nu-ĭ poate obliga, să nu le acorde atuncĭ nicĭ gratuitatea? Noĭ nu vedem în acest caz nicĭ o legătură între obligativitate şi gratuitate.

Saŭ poate se face din dreptul la instrucţie un drept politic? Prin sofisme juridice se poate şi una ca asta; aceasta o ştiŭ prea bine. Dar dreptul la lumină îl are fie-care om şi nimenea nu poate să facă dintr'însul un drept politic.

Datoria bărbaţilor — înaintaţĭ şi carĭ se află în fruntea afacerilor este de a înlesni tuturor mijloacele de a se cultiva şi nu de a pune piedicĭ. Cu atât maĭ puţin o poate face un democrat—convins.

Este un ce elementar şi care n'are nevoie a maĭ fi demonstrat: Un om care are datoriĭ trebue să aibă şi drepturĭ. Alt-fel nu 'şĭ va împlini nicĭ o dată datoriile cu abnegaţie şi devotament; de dragoste de ţară nicĭ vorbă nu poate fi în asemenea caz. *Acesta* este cel maĭ mare pericol şi ar trebui să nu ne înşelăm şi să nu înşelăm şi pe alţiĭ asupra acestuĭ punct de toată gravitatea.

Nu vorbim azĭ de chestia politică a străinizmuluĭ de la noĭ. Curênd saŭ maĭ târziŭ dezlegarea acesteĭ chestiunĭ se va impune de la sine. Şcoalele Statuluĭ însă, unde procesul de asimilare se face în condiţiunĭ cât se poate de favorabile; şcoalele Statuluĭ, care indirect înlesnesc foarte mult deslegarea chestieĭ strĕinilor, nu trebue cu nicĭ un preţ să fie închise pentru ovreĭ.

In caz contrar se 'ngreuiază foarte mult soluţia uneĭ cestiunĭ care tocmaĭ fiind-că nu e deslegată face ţĕreĭ atâta rĕŭ şi e esploatată de tot ce avem maĭ ignorant şi rugihit în partidele noastre.

O îndrumare pe o cale maĭ bună şi maĭ dreaptă se impune serios. Misiunea de a înlesni asimilarea şi de a pregăti lucrurile pentru o deslegare definitivă şi echitabilă, o poate avea numaĭ şcoala. A o închide ovreilor născuţĭ şi crescuţĭ în această ţară este maĭ întâĭ o mare eroare politică şi al doilea însemnează a-ĭ arunca într'un *Ghetto* intelectual, a-ĭ împinge spre şcoala escluzivistă evreiască, întunericul întunericuluĭ. Şcoala noĭ o dorim să fie obligatoare şi gratuită — gratuită în deplinul înţeles al cuvîntuluĭ — de o potrivă pentru toţĭ locuitoriĭ acesteĭ ţĕrĭ.

D. Poni a făcut puţin antisemitizm în primul sĕŭ articol. Argumentaţia D-sale că nu poate impune streinilor născuţĭ aicĭ obligativitatea învĕţămîntuluĭ dupe ce li s'a impus de atâta timp obligativitatea serviciuluĭ militar este cam —— *alhimistă*. Ne pare foarte rĕŭ că D-sa n'a ajuns încă a fi himist şi în minister.

Cer-Negură

TELEGRAME

VIENA, 8 Noembrie. — D. Emil Ghica noul ministru al Românieĭ, a remis azĭ în audienţă solemnă scrisorile sale de creanţă.

PETERSBURG, 8 Noembrie. — *Agenţia de Nord* declară cu desăvîrşire falşă ştirea, după care oprirea exportuluĭ grîuluĭ s'ar fi publicat azĭ.

PARIS, 8 Noembrie. — D. Carnot a primit pe D. de Giers azĭ la 3 ore, întrevederea, care a fost foarte cordială a ţinut 25 de minute; de oare-ce vizita nu a avut un caracter oficial, nu s'a făcut onorurile militare.

D. de Giers a făcut apoĭ vizite D-luĭ de Freycinet şi D-luĭ Ribot, cu carĭ a stat 15 minute. Aceste vizite s'aŭ succedat fără intervale, par'că nu aveaŭ de cât un caracter de curtenie.—D-niĭ de Freycinet şi de Ribot vor înapoia mâine vizita D-luĭ de Giers.

Efectele criseĭ financiare

Toate Statele sunt în plină criză financiară. Efectele datorieĭ lor aŭ să meargă tot scăzênd.

Dăm aci o idee sumară de scăderile suferite în intervalul de la 4 (16) Octombre până la 5 (17) Noembre curent.

După René Stourm, datoria francesă pe 1890 se ridică la suma de 31 miliarde 674 milioane.

Şi renta 3 la sută. care la 4 (16) Octombre se cota la Bursa din Paris cu 96 leĭ şi 5 banĭ, în ziua de 5 (17) Noembre s'a cotat cu 93 leĭ şi 85 banĭ. Decĭ în timp de o lună a suferit o scădere de 3 leĭ şi 80 banĭ

Renta 4 jum. la sută, care la 4 (16) Octombre se cota cu 105 leĭ şi 92 banĭ, la 5 (17) Noembre s'a cotat cu 104 leĭ şi 5 banĭ. Decĭ cu o scădere de 1 leŭ şi 87 banĭ.

Suta de ruble ruseştĭ în ziua de 4 (16) Octombre se cota la Berlin cu 213 mărcĭ şi 70 de pfenigĭ, iar în ziua de 5 (17) Noembre s'a cotat cu 192 mărcĭ şi 35 pfenigĭ. Decĭ cu o scădere de 21 mărcĭ şi 35 pfenigĭ.

La Bursa din Viena suta de ruble s'a cotat la 4 (16) Octombre cu 123 fiorinĭ şi 50 creiţarĭ, iar la 5 (17) Noembre cu 112 fiorinĭ 59 creiţarĭ. Decĭ cu o scădere de 11 fiorinĭ.

Iar renta noastră amortisabilă 5 la sută la 4 (16) Octombre s'a cotat la Paris cu 99 francĭ 50 banĭ şi la 5 17 cu 95 francĭ. Decĭ a suferit o scădere de 4 francĭ şi jumĕtate.

La Bursa din Berlin renta noastră 5 la sută în ziua de 4 (16) Octombre s'a cotat cu 98 mărcĭ iar la 5 (17) Noembre cu 94 mărcĭ şi 40 pfenigĭ, ceea ce ne dă o scădere de 3 mărcĭ şi 60 pfenigĭ.

Renta 4 la sută la 4 (16) Octombre s'a cotat pe piaţa Berlinuluĭ cu 83 mărcĭ şi 30 pfenigĭ, iar la 5 (17) Noembre cu 79 mărcĭ şi 90 pfenigĭ. Prin urmare a suferit o pierdere de 3 mărcĭ şi 40 pfenigĭ.

Şi în faţa situaţiuneĭ politice şi financiare nesigure prin care trecem, maĭ mult ca probabil că scăderile vor continua. Unde se vor opri? Iată o întrebare la care încă nu se poate respunde precis.

CAROL I
JUDECAT DE MINISTRUL SĔŬ BLAREMBERG

La 1885 s'a ţinut la Iaşĭ un congres al ortodocşilor, ca să ia mĕsurĭ contra Catolicismuluĭ ce voia să se întroneze oficial la noĭ în ţară, sub egida Regeluĭ Carol.

Cu această ocasiune D. N. Blaremberg scrie în *Peuple Roumain* de la 21 Aprilie anul acela, liniile următoare la adresa prelaţilor de la Iaşĭ:

Duşmanul e Catolicismul.... încoronat.... Dacă prelaţiĭ sunt adevĕraţĭ patrioţĭ, nu'şĭ pot ajunge scopul de cât încetând orĭ ce promiscuitate cu catolicismul oficial.

Şi la 31 Martie acelaşĭ an, citează la adresa luĭ Carol I rîndurile următoare ale unuĭ scriitor francez:

Excelenţĭ Patagonĭ! Când mĕ gîndesc câte odată la una ca asta îmĭ vine să rîd până şi în nenorocirea mea!

Când îmĭ închipuesc că am fost destul de nătâng să cred ca cine-va poate să plece din Perigueux ca să vie în Patagonia, cu alte intenţiĭ, de cât să facă avere!

— Franţa a avut un Rege cavaler; Prusia, un Rege Sergent; Italia, un Rege galantom; *Patagonia, ţară aşa de fertilă, să n'aibă un Rege neguţător!*

Şi după câte-va lunĭ, vorbind de causele care aŭ înstrăinat simpatiile germane la noĭ, D. N. Blaremberg spune pe faţă, ceea ce spunea numaĭ făcînd alusiune prin rîndurile de maĭ sus:

Carol I a ucis în noĭ simpatiile germane rotunjindu-şĭ averea personală în paguba avereĭ publice.

Iar la 12/24 Ianuarie 1886:

Ceea ce maĭ cu seamă esclude postul suprem şi misiunea de a întemeia o dinastie, e sentimentul lăcomieĭ şi grija avereĭ personale, ce par a indica *à priori* o idee de divorţ eventual şi de a se întoarce la foştiĭ sĕĭ penaţĭ Ast-fel de instincte fac să disparĕ eroul, de este un eroŭ, ca să lase să se vază în toată goliciunea luĭ *strângătorul de aur* şi nimic alt.

D. Aristide Pascal îĭ scrie o scrisoare în care'l sfătueşte să fie maĭ moderat în atacurile sale contra Regeluĭ şi'l atrage în acelaşĭ timp atenţia că El nicĭ odată n'a avut favoriţĭ.

La această scrisoare, ştiţĭ cum rĕspunde actualul ministru de justiţie? Iată:

Regele nicĭ-odată n'a avut un Sejan?.. Dar dacă nu iubeşte pe *nimenĭ* nu înseamnă că nu iubeşte *nimic* şi numaĭ să iubească cine-va ceva cu patimă şi devine trup şi suflet al celuĭ ce'ĭ procură acel ceva.

Acel ceva e aurul, prusianismul saŭ absolutismul, vanitatea.

Iar în 1888 luna Martie, D. N. Blaremberg striga în plină Cameră, vorbind despre politica exterioară:

Ca să'mĭ resum toată gândirea asupra politiceĭ voastre, vĕ voiŭ spune că'mĭ face efectul unuĭ danţ macabru, uneĭ hore a morţilor, care n'aşteaptă de cât penelul unuĭ Holbens şi facă cerul ca *El să ţie la onoarea ca cel puţin blazonul Hohenzollernilor să nu devie piatra tumulară a Românieĭ.*

Cu un cuvînt, după D. N. Blaremberg, Carol I nu era nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin de cât cea maĭ mare pacoste şi nenorocire căzută pe capul bieteĭ Româniĭ.

Atuncĭ cum se face de'ĭ astă-zĭ servitorul şi consilierul celuĭ pe care'l descria cu culorĭ aşa de negre.

Carol I are o tactică, ce până acuma 'ĭ-a reuşit de minune. Lătrătorilor ce'l neliniştesc prea mult le svîrlă câte un ciolan de ros şi'ĭ împacă. Atuncĭ D. Blaremberg era cu gura seacă şi lătra; acum e ocupat cu roaderea ciolanuluĭ.

Ce bine i se pot aplica rîndurile următoare la adresa altora scrise de amicul Shylokuluĭ încoronat în *Peuple roumain* de la 28 Aprilie 1885.

Iţĭ ling picioarele pe care am vărsat odinioară, pentru că am găsit la nivelul lor cordoanele marĭ, pe care le ador atâta!... Eram numaĭ o stîrpitură ce lătra şi neputincioasă; graţie Ţie, pe care Te-am insultat aşa de mult, am parvenit, parvenit, parvenit... Fiĭ bine cuvîntat în veacul veaculuĭ, cel puţin cât voiŭ fi ministru.

„Adevĕrul“ la Ploeştĭ

Cu sosirea ierneĭ mizeria ese la iveală. Apa ploeĭ şi frigul aŭ prefăcut stradele în băltae de noroiŭ, ce te îngreţoşează. Primăria de aci pune prea puţin preţ pe curăţenia oraşuluĭ; lucrul acesta pentru gospoderia oraşuluĭ e lucs netrebuitor. Apoĭ unde maĭ puĭ ciungĭ, ologĭ şi alţĭ nenorociţĭ ce umblă desculţĭ şi desbrăcaţĭ, hemesiţĭ de foame, ce întind mâna cerşetorind o treanţă să'şĭ acopere goliciunea saŭ o bucată de pîine ca să'şĭ potolească stomacul. Primăria şi poliţia de aci, în loc să se ocupe cu intrigĭ politice, ar face maĭ bine să îngrijească de curăţenia oraşuluĭ şi a lua mĕsurĭ pentru internarea nenorociţilor în vre un ospiciŭ. Ne lăudăm că suntem locui-

torii unuĭ oraş cultivat şi cu toate acestea nu ştiŭ în ce aglomerațiĭ de sĕlbatecĭ se poate vedea necurățenia şi mizeria dupe aci.

*

In corespondența trecută v'am vorbit de ale şcoaleĭ. Să vĕ vorbesc şi acum.

La 15 August a. c. s'a ținut concurs pentru ocuparea maĭ multor catedre de învĕțătorĭ din județul Prahova. Şcoalele s'aŭ deschis de la 15 Septembre. Şi cu toate acestea ministrul n'a luat nicĭ o hotărîre nicĭ până azĭ. Acelaşĭ lucru s'a întâmplat şi cu concursul pentru institutoare ținut la 15 Septembre. Şcoalele staŭ vĕduve de învĕțătorĭ şi institutoare, copiĭ pierd vremea de geaba, ceĭ ce aŭ depus concursul pierd vremea şi eĭ plimbându-se de geaba pe stradele oraşuluĭ şi îngânduratĭ de ce nu maĭ vine nicĭ un rĕspuns de la minister. Oare D. Poni n'a avut vreme să se ocupe de soarta acestor nenorocițĭ şi de a şcoalelor ceĭ aşteaptă? Oare ceĭ ce aŭ de toate, nu trebue să se gândească la nenorociții ce umblă fără căpătâiŭ, acuma iarna, pe frig şi pe ploae?

*

V'am spus deja că ceĭ din consiliul comunal şi din cel județean nu cad la învoială asupra loculuĭ pe care să se clădească localul cel noŭ al liceuluĭ.

Eŭ cred că colțul format de Calea Ruduluĭ şi strada Tîrşoruluĭ, proprietate a preotuluĭ N. Dimitrescu, ar fi potrivit pentru aceasta. E destul de spațios, în centru şi retras în acelaş timp; unde maĭ puĭ că ar putea să fie cumpĕrat şi ieftin.

Eŭ aş face această propunere ceĭ ce țin în mână punga județuluĭ şi a comuneĭ, sfătuiască-se şi judece.

*

Se vorbeşte de disolvarea consiliuluĭ comunal. Insă nimic nu e sigur. De se va disolva, nu va fi de cât o ocazie nouă pentru politicianiĭ de a spune frase sforăitoare.

Consiliul județean s'a deschis zilele trecute. Lucrează pe capete fără să iasă din porunca D-luĭ Iorgu Cantacuzino, nababul de la Floreştĭ.

Rudu.

BIRTURILE

De astă dată ne adresăm D-luĭ Dr. Felix, şeful serviciuluĭ de salubritate publică din capitală.

Aci în Bucureştĭ este o populațiune flotantă foarte numeroasă, care nu poate să aibă menagiul în casă, se hrăneşte la birturĭ. Fireşte că cea maĭ mare parte din ceĭ ce nu'şĭ pregătesc hrana acasă nu sunt bogațĭ cărora să le dea mâna să se hrănească în cele câte-va birturĭ bine condiționate ce există în capitala țăreĭ. Numĕrul cel mare mănâncă pe la birturĭ de a doua şi a treia mână, maĭ cu seamă pe la aşa zisele birturĭ-cârciumă.

Nu ştim dacă D. Dr. Felix, saŭ vre-un alt D. medic comunal a intrat vre-o dată într'un asemenea birt. Dar dacă s'ar hotărî să le viziteze odată fie sigur că greața 'l va cuprinde de la uşă. Şi când spunem aceasta, vorbim numaĭ de local, nu şi de pregătirea alimentelor.

In genere localurile sunt strîmte, întunecoase, neaerate şi nu rare-orĭ sala de mâncare e aşezată lîngă o comoditate din cele maĭ infecte, în stare permanentă de necurățenie şi ale căreĭ emanațiunĭ se amestecă cu emanațiunile acre şi puturoase din sala birtuluĭ.

Când e vorba de bucătărie, de vasele în care se fierbe mâncarea, de bucătar, sunt într'o aşa stare de necurățenie, că a ajuns proverb zicătoarea: „De aĭ vedea cum se găteşte mâncarea, n'aĭ mânca nicĭ-odată."

Alimentele pregătite în ast-fel de condițiunĭ fireşte că nu pot produce de cât o influență vătămătoare asupra organismuluĭ celor ce se hrănesc în aceste birturĭ. Disenteria şi o mulțime de alte boale de stomac sunt rezultatul lor. Cu nişte birturĭ aşa de murdare, cu o hrană aşa de rĕŭ condiționată, ne mirăm cum boalele de stomac nu iaŭ un caracter epidemic în Capitală.

Rugăm pe D. doctor Felix şi pe întreg consiliŭ de higienă să se gîndească serios la aceasta. Sunt lucrurĭ care în aparență sunt micĭ şi neînsemnate, cum sunt birturile; dar la care gîndindu-ne serios, vedem că joacă un rol foarte însemnat în viață.

Membriĭ consiliuluĭ de higienă aŭ hotărît să inspecteze farmaciile, — cel puțin aşa se spune. Noĭ îĭ rugăm să se ostenească şi să facă o inspecție generală şi în localurile de birt. Pe patroniĭ celor ce nu se vor găsi în bune condițiĭ higienice săĭ someze ca într'un timp dat să le pue în condițiĭ bune; aminterĭ să le închidă. Maĭ bine birturĭ maĭ puține şi în condițiĭ de a pune la dispoziția consumatorilor o hrană sănătoasă, de cât multe şi rele, care împrăştie boalele în schimbul banilor pe care'ĭ ia de la oamenĭ.

INFORMAȚIUNĬ

Rezultatul alegeriĭ colegiuluĭ I comunal din Bârlad este următorul:

Alegătorĭ înscrişĭ 304
Votanțĭ 258
Voturĭ anulate 3
Lista guvernamentală a întrunit 129
Opoziția a avut 126
Lista guvernamentală a fost proclamată.

—*—

Trenul de Vĕrciorova a sosit astă-zĭ cu întîrziere de 25 minute.

—*—

Accidentele căilor noastre ferate se țin lanț. Astă-zĭ de dimineață o maşină de drum de fier a deraiat lîngă stația Adjud.

Cauza deraieriĭ este starea proastă a linieĭ.

*

Din pricina aceșteĭ deraierĭ, trenul de Moldova a avut o întârziere de patru ore.

—*—

La primă-vară biserica armenească dupĕ bulevard va fi dărămată şi reclădită. Se zice că noua clădire va fi un edificiŭ care va face podoaba Capitaleĭ.

—*—

Aflăm că comitetul societățeĭ „Gutenberg" a luat înțeleapta hotărîre d'a înființa la sediul societățeĭ o bibliotecă alcătuită din o mulțime de volume carĭ vor fi strînse de pe la diferițĭ autorĭ românĭ.

In acelaşĭ timp, comitetul va adresa şi un călduros apel către presa capitaleĭ pentru a trimite ziare aceșteĭ bibliotecĭ.

Cu mijlocul acesta, societariĭ vor avea un bun prilegiŭ pentru ca în ore libere să-şĭ cultive intelectul.

Ideia fiind din cele maĭ nemerite noĭ nu putem de cât să felicităm atât pe bĕtrînul preşedinte cât şi pe tineriĭ membriĭ aĭ actualuluĭ comitet carĭ îşĭ daŭ toate silințele pentru a pune temelia uneĭ mişcărĭ de dezvoltare intelectuală a corpuluĭ nostru tipografic.

—*—

Astă seară se joacă la Teatrul Național *Mepistofeles* operă de *Boïto*; mâine seară se va Juca *Ana Rov* dramă şi *Nebuniile Amoroase*, comedie.

—*—

Direcția căilor ferate, vĕzînd marea aglomerație de maşine stricate din atelierele sale, a decis să prelungească ziua de lucru până la 7 seara spre a se putea termina maĭ repede reparația lor.

—*—

D-na Judic voeşte să dea maĭ multe reprezentațiĭ în Teatrul Național. Impresarul sĕŭ a oferit direcțiuneĭ teatruluĭ câte 1700 leĭ de fie-care reprezentație.

—*—

A fost declarat în stare de faliment D. Aberman, comerciant de mărunțişurĭ din strada Academieĭ Nr. 29.

Pasivul se ridică la 26,703.

—*—

Mâine Duminică 10 Noembre se va celebra, în Botoşanĭ, căsătoria gentileĭ D-re Eugenia Gavrilaş, sora D-neĭ Orest Buzdugan, cu D. V. Isăcescu fiul tripluluĭ milionar D. Iordache Isăcescu.

Urăm fericițiilor părințĭ, rude şi în deosebĭ tinerilor toate bucuriile lumeĭ acesteia.

—*—

La Atencul din Focşanĭ, seria întâĭ de conferințe va începe Duminică 17 c., cu conferința D-luĭ profesor Al. Xenopol, care va vorbi despre *introducerea limbeĭ române în biserică*.

Conferințele se țin în sala liceuluĭ, Duminică la ora 2 p. m.

STIRI TELEGRAFICE

VIENA, 8 Noembre.—Raportul delegatuluĭ ungur D. Falk asupra bugetuluĭ Afacerilor strĕine aprobă sus şi tare politica întreagă a D-luĭ de Kalnoky. Comisiunea recunoaşte ca dreaptă politică demnă şi bine-voitoare urmată în privința peninsuleĭ Balcanice şi apreciază motivele pentru carĭ guvernul se abține de la orĭ-ce încercare în favoarea recunoaştereĭ prințuluĭ Ferdinand; declarațiunile ministruluĭ asupra situațiuneĭ Bulgarieĭ suut asigurătoare.

In ceea-ce priveşte Serbia, comisiunea e de părere că monarhia nu trebue să aştepte până când acest stat va ajunge să priceapă prețul buneĭ-voințe şi al desinteresăriĭ Austro-Ungarieĭ.

Comisiunea găseşte cu totul satisfăcătoare declarațiunile privitoare la România.

PARIS, 8 Noembrie. — D. Cocherie a citit la camere raportul asupra bugetuluĭ marineĭ; bugetul realisează îmbunatățirĭ însemnate; sporeşte creditele pentru construcțiunile noĭ pentru instalarea artilerieĭ cu tir repede pe corăbiile de luptă pentru înarmarea tuturor corăbiilor care aŭ o valoare militară serioasă. Forțele navale vor fi ast-fel sporite într'un mod consi derabil.

PARIS, 8 Noembrie. — D. Carnot a dat astă-seară un prânz în onoarea D-luĭ de Giers. Printre invitațĭ se aflaŭ membriĭ ambasadeĭ Rusieĭ, D. de Freycinet, Ribot şi amiralul Gervais. Acest prânz a avut un caracter intim şi n'a fost urmat de recepțiune.

Mâine prânz la D. Ribot în onoarea D-luĭ de Giers.

POMPON

PODOMETRUL

...Şi fiind că nu maĭ sta ploaia, şi fiind-că din pricina ploiĭ vînătoarea nu maĭ era cu putință, ne adunaserăm vreo şase Nemrozĭ înprejurul unuĭ foc de uscăturĭ la ferma din Loitière.

Ca să ne treacă vremea, până să se lumineze, fie-care îşĭ arăta, nu ştiŭ pentru ce, ceasornicul şi'ĭ lăuda bunătățile; eraŭ fenomene, cronometre minunate carĭ nu mişcaŭ nicĭ odată, arătaŭ ceasurile, lunile, aniĭ, timpul probabil; când deodată ne pomenirăm că baronul Dixcors scoate din buzunar un obiect rotund de metal alb pe care ni'l arătă zicêndu-ne:

— Eĭ bine, domnilor, să vĕ spun eŭ, lucrul ĕsta întrece tot ce vĕ puteţĭ închipui.

— Păĭ ăsta nu'ĭ ceasornic!

— Nu, este un podometru, dar podometru adevĕrat fantastic care arată drumul pe care l'a făcut cine-va... chiar la distanță.

Câțĭ va rîseră fiind-că nu crezură. însă acum la sfîrşitul veaculuĭ ĕstuia nu trebue să se mire cineva de nimic, scepticismul face progrese uimitoare.

Baronul zise:

— Da, domnilor, ştițĭ că acum câțiva anĭ eram amerințat să mĕ îngraş peste mĕsură. Baroneasa, saŭ dacă voițĭ maĭ bine, Yolanda, nevasta mea, născută de Kuisjosyeuse, îmĭ zisese: „Tagdual, dragă, aĭ început să te îngroşĭ, bagă de seamă; nu maĭ eştĭ svelt ca pe când eraĭ locotenent pe husarĭ, ş'apoĭ, aĭ început să staĭ prea multă vreme acasă, aĭ trebui să umbli, să te ducĭ să vînezĭ, să facĭ mişcare."

Vecinul nostru, frumosul viconte de Ebroufettes orĭ de câte orĭ venea la castel îmĭ zicea: „Ce fel, tot aci eştĭ, leneşule! Aide, ia'țĭ puşca şi du-mi-te la plimbare!" Şi fiindcă vicontele venea foarte des la castel rezulta că eŭ mĕ duceam foarte des să mĕ plimb. Din pricină asta am şi rĕmas eŭ aşa subțirel şi m'am făcut şi vînător mare.

Şi cu toate acestea — ah! ce sunt femeile astea! — Yolanda tot nu era mulțumită.

— Nu, Tagdual, exercițiul tĕŭ nu este bun, fiindcă nu este mĕsurat, îmĭ zicea ea. Intr'o zi facĭ doĕ-spre-zece kilometre, într'altă zi umbli numaĭ şase kilometre şi te întorcĭ tocmaĭ când nu te aşteaptă nimenĭ. E neplăcut lucru. Ca să dobîndeştĭ un rezultat bun trebue să facĭ în toate zilele tot acelaşĭ drum, tot doĕ-spre-zece kilometre tocmaĭ, iar nu într'o zi unu maĭ mult şi într'o zi unu maĭ puțin.

— Păĭ, draga mea, e greŭ lucru să 'şĭ reguleze cineva preumblarea pe kilometre.

— Nu aĭ de cât să'țĭ cumperĭ un podometru şi să'țĭ regulezĭ paşiĭ. Iudată ce veĭ păşi, podometrul va arăta distanța pe care aĭ făcut'o, şi cu chipul acesta îmĭ veĭ face plăcerea să nu te întorcĭ nicĭ-odată fără treĭ leghe umblate.

Şi fiind-că Yolanda este un ânger — este al familieĭ; toate Kuisjoyeuse sunt ângerĭ — însărcină pe vecinul nostru des Ebroufettes ca să'mĭ cumpere un podometru, şi el mi l'a cumpĕrat pe ĕsta.

Să ştițĭ că e minunat podometrul ĕsta şi o să vedețĭ pentru ce.

Aşa dar, nu maĭ ieşam din casă fără să'mĭ iaŭ podometrul care e de o sensibilitate perfectă. La cea maĭ mică mişcare, crac, acul înainta şi eŭ calculasem că făceam o leghe în patru-zecĭ şi cincĭ de minute, aşa că'mĭ trebuia aproape treĭ ceasurĭ ca să fac cele douĕ-spre-zece kilometre. De obiceĭ, plecam la opt ceasurĭ şi mĕ întorceam tocmaĭ la dejun. Afară de asta nicĭ nu aveam tocmaĭ nevoe să mĕ grăbesc fiind-că nu ştiŭ ce făcea Yolanda dimineața că nicĭ odată nu era gata, Negreşit că nu'ĭ plăcea să se scoale aşa de vreme din pat, lucru care nu prea mĕ mira, fiind-că avem un pat minunat de moale. Am adus din Paris o saltea cu droturĭ aşa de elastică în cât la cea maĭ mică mişcare te simțĭ legănat ca într'un hamac, cu oscilațiunĭ izochrone.

Nu maĭ este pat, este un leagăn, şi când ațĭ şti ce bine dorm eŭ într'însu! Yolanda pretinde chiar că sforăĭ, însă asta'ĭ calomnie, fiind-că numaĭ proştiĭ sforăe şi eŭ nu sunt prost. Familia mea Dixcors poate fi orĭ-ce, numaĭ proştĭ nu are în sînul eĭ.

Vĕ spuseĭ adineaorĭ că Yolanda e un ânger; când e vorba la adică ea era maĭ cu seamă ângerul anti-obezitățiĭ, fiind-că, ca să fie sigură că o să mĕ scol la opt ceasurĭ punct, mĕ punea tot d'auna să pun ceasornicul subt perne şi când se întâmpla câte o dată să fiŭ maĭ leneş, începea să dea cu picioarele în mine şi să'mĭ dea ghionțĭ ca să mĕ scol din pat şi eram silit să mĕ scol ca să plec.

— Nu uita să ieĭ cu tine podometrul

FOIȚA ZIARULUĬ „ADEVĔRUL"

ELY MONTCLÈRE

(29)

Buchetul Ucigaş

PARTEA I-a

Măritişul Cristineĭ

XVII

Aş putea să 'țĭ rĕspund verde şi scurt că voesc *să țiŭ* pe mistress Howard şi să 'țĭ refuz orice explicație, însă e maĭ bine ca să te fac să înțelegĭ cât de rĕŭ ar fi ca să ne despărțim de dînsa.

De când a intrat ea subt acoperământul nostru, nu am avut de ce să ne plângem de mistress Howard, din potrivă am avut să ne fălim. Vina eĭ este dacă s'a întîmplat o nenorocire grozavă?

Vina eĭ este dacă?....

Contele nu isprăvi vorba.

Ştia foarte bine din ce murise nevasta sa.

Conştiința 'ĭ imputa ce avea să spue.

I se părea că tînĕrul îĭ ghiceşte gîndul întreg.

Nenorocitul era foarte încurcat. De aceea, ca să'şĭ ascundă tulburarea şi să scurteze vorba, zise:

— Ş'apoĭ, destul. Nu voesc ca femeea asta să plece, cel puțin acum.

Eŭ sînt stĕpîn aci, voesc să se facă cum poruncesc eŭ şi astfel de lucrurĭ nu te privesc.

Tînĕrul, foarte galben, se uita la tatăl sĕŭ şi zise încet:

— Lucrurile acestea mĕ privesc, tată, te înşelĭ.

Eŭ sînt fiul d-tale supus şi respectuos.

Insă fără să mĕ abat de la buna cuviință, pot să'țĭ spun acestea:

Nu'ĭ cuviincios ca o femee tînĕră, frumoasă, elegantă, cum e mistres Howard, să rĕmâe fără nicĭ un motiv în casa unuĭ vĕduv....

Saŭ că omul acesta are cuvintele luĭ pentru ca să ție lângă dînsul pe femeia aceasta, cuvinte asupra cărora nu stăruesc.

— Filipe! zise Montalais, galben de necaz.

Tînĕrul, tot liniştit, zise iar:

— Bagă de seamă, tată, că'țĭ vorbesc cu toate menajamentele putincioase şi dacă d-ta aĭ fi consimțit ca femeia aceasta să plece nu 'țĭ-aş fi făcut nicĭ o dată oarecarĭ observărĭ dureroase.

— Ce observărĭ?

— Mama a murit de bună voe, ştiŭ azĭ pentru ce.

— Ce vreĭ să zicĭ?

— D-ta, tată, ştiĭ tot aşa de bine ca şi mine ce vreaŭ să spun... Am voit, cât am putut, să crez că nu e adevĕrat... şi că d-ta îĭ păstraseşĭ cu credință toată iubirea d-tale.... Vaĭ! ea avea dreptate să plângă!

Enric de Montalais se 'negrise. Ochiĭ 'ĭ aruncaŭ fulgere.

— Să nu'mĭ vorbeştĭ nicĭ odată, nicĭ o dată, de astfel de lucrurĭ, m'aĭ auzit? zise el cu un glas ca de tunet.

Te opresc! Te opresc!!

Gîndeşte ce veĭ voi de tatăl tĕŭ, copil stricat! dar să nu'ĭ spuĭ nicĭ odată ce gîndeştĭ!.... orĭ de unde nu!...

— Orĭ de unde nu?

— Te gonesc!

— N'o să fie nevoe să 'țĭ daĭ atâta osteneală, tată. Dacă mâine, dupe ce te veĭ gîndi maĭ bine, nu'mĭ veĭ spune că femeea asta pleacă, voiŭ pleca eŭ.

— Dacă e aşa, e de prisos să aştepțĭ... poțĭ pleca chiar azĭ!

— Te plâng, tată, eştĭ prea nenorocit.... înfsfîrşit.... pe mâine!...

Şi Filip ieşi din camera tatăluĭ sĕŭ.

XVIII

— Plecĭ, tată? zise Tereza.

— Da rĕspuuse Burgand. Trebue să mĕ duc în maĭ multe locurĭ acum de dimineață. Trebue să mĕ duc la Chalan, la Villeneuve-sur-Tarn, la....

Fata, zîmbind, îĭ luă vorba tatăluĭ sĕŭ:

— Păĭ, tată, deşi sînt abia opt ceasurĭ acum, tot n'aĭ să poțĭ să sfîrşeştĭ pînă diseară..... şi chiar....

— Nu viŭ la dejun.

O să mĕ duc să vĕd pe nenea Blanc, prietinul meŭ vechĭ, notarul din Chalan, şi o să mîncăm înpreună.

— Atuncĭ şi eŭ o să îngrijesc azĭ toată ziua numaĭ de rufărie.... Am fost cam leneşe de o bucată de vreme... am fost silită.

— Rufăria! rufăria!... ce maĭ treabă!

Pentru câțĭ va nasturĭ pe care o să 'ĭ coşi la cămăşile mele şi pentru că o să cârpeştĭ câțĭ-va ciorapĭ, o să staĭ închisă în casă când e o vreme aşa de frumoasă!

— Dar....

— Nu'ĭ aicea slujnica?

— Dacă sînt eŭ...

— Bine, dacă eştĭ tu! Tu te ocupĭ de lucrurĭ pe carĭ poate prea bine Jeaneta să le facă.

Ea nu are mult de lucru!

— Cu toate acestea eŭ sînt stĕpînă în casă, tată, şi dacă nu îngrijesc de toate, apoĭ nu merge bine!

Tu când aĭ vedea neregulă aĭ începe să strigĭ, să înjurĭ, să batĭ din picior... maĭ ştiŭ eŭ?

— Ițĭ vine lesne să rîzĭ de tatăl tĕŭ, rĕutăcioaso!... Şi maĭ vorbeşte cineva că copiĭ sînt respectuoşĭ!

Ceasornicul bătu.

— Drace! a bătut jumĕtatea! Trebue să mĕ grăbesc. Aide, dă'mĭ o sărutare, fetițo, şi să ne vedem diseară.

Tu să te ducĭ să dejunezĭ cu Madelena. Eĭ îĭ e urît singură, şi mi se tot plânge că nu vreĭ să te ducĭ să staĭ de vorbă cu dînsa.

Burgand plecase repede. Se întîlni însă cu Filip.

— A! bună ziua, d-le Filip! Vezĭ că plec dupe treburĭ! Aĭ ieşit să te plimbĭ?

— Ba nu, veneam la d-ta... Am să'țĭ vorbesc, Burgand, şi trebue să laşĭ pe mâine treburile pe care voeştĭ să le facĭ azĭ.

Ingrijitorul se uită cu mirare la Filip.

— Cum pofteştĭ d-ta să fie, d-le Filip.

Intrară în pavilion.

Filip se duse drept în sofragerie.

Fata sta lângă o fereastră şi cosea.

Ridică capul când auzi că se deschide uşa.

Se făcu maĭ albă de cât pânza pe care o ținea în mână, când vĕzu pe Filip.

(Va urma)

pe care ți l'a dăruit prietinul des Ebroufettes! îmĭ striga ea.

Şi eŭ luam podometrul şi mĕ 'ntorceam tocmaĭ la dejun.

Cu chipul ĕsta lucrurile mergeaŭ minunat; eŭ nu mĕ îngrăşam şi nevasta era tot-d'auna veselă; când, într'o seară, nu ştiŭ unde'mĭ eraŭ minţile, puseĭ din greşală podometrul subt/căpătâĭ şi a doua zi de dimineaţă când să plec, luaĭ cronometrul şi lăsaĭ podometrul subt perină, aş putea zice chiar că era subt nevastă-mea.

Băgaĭ curînd de seamă ce prostie făcusem. Cam aşa e neamul meŭ, cam face prostiĭ câte odată. Aş fi putut să mĕ întorc însă presimţeam că o să mĕ certe nevasta. Yolanda nu glumea când vedea că mĕ întorc maĭ de vreme, şi dacă nu umblam două-spre-zece kilometre. Mĕ gândiĭ că ceasornicul putea să ţie locul podometruluĭ, fiind-că ştiam acum câtă vreme îmĭ trebuia ca să fac cele două-spre-zece kilometre, şi mĕ întorseĭ tocmaĭ la dejun. Avuseĭ plăcerea să găsesc acasă pe prietenul des Ebroufettes care venise să mănînce la noĭ. Maĭ tot-d'auna venea el la masa noastră şi tot-d'auna era bine primit.

— Nu ştiţĭ, copiĭ, ce mi s'a întîmplat, eram să mĕ întorc acasă, fiind-că am uitat podometrul... ziseĭ eŭ rîzênd.

— Să te întorcĭ! ar fi avut haz! zise prietinul.

— A! dragul meŭ, să nu facĭ vre-o dată una ca asta, fiind-că o să te căeştĭ! zise Yolanda. Şi, unde uitaseşĭ podometrul?

— Subt perină. Il puseem în locul ceasornicululĭ. Mĕ duc să'l iaŭ, ca să nu'l strice cumva slujnica când va face patul.

Mĕ suiĭ sus. Mĕ mir că nu se stricase podometrul fiind-că patul era al draculuĭ de răvăşit. Şigur că după ce plecasem eŭ Yolanda avusese vise rele; însfîrsit, subt o perină ghemuită, care lunecase până la mijlocul patuluĭ, îmĭ găsiĭ instrumentul.

Mĕ daŭ jos şi de odată daŭ un ţipăt de mirare.

— Heĭ! uite frate! ciudat lucru!

— Ce este? zise des Ebroufettes cam îngrijat.

— Eŭ n'am luat podometrul cu mine azĭ de dimineaţă şi tot a umblat şi în pat. Arată 12 kilometre şi 500 de metri. Maĭ mult de cât umblu eŭ în fie-care zi.

Yolanda, nu ştiŭ pentru ce, se roşi. Insă des Ebroufettes m'a făcut să înţeleg.

— Scumpul meŭ prietin, mi-a zis el, podometrul tĕŭ este aşa de bine regulat în cât acele se 'nvîrtesc de la sine chiar când stă la un loc şi tot arată drumul pe care'l facĭ tu în fie-care zi. Azĭ dimineaţă aĭ umblat cincĭ sute de metri maĭ mult de cât de obiceĭ şi podometrul le arată. Asta va să zică podometru la distanţă.

Pentru ce rîdeţĭ, Domnilor? Credeţĭ că glumesc? Vĕ jur pe cinstea mea că aşa s'a întâmplat cum vĕ spun eŭ.

Vedeţĭ dar că podometrul meŭ e maĭ bun de cât orĭ-care altul.

Spartali.

Fapte şi Intâmplărĭ

Fiind-că a eşit fată.—Zilele trecute la secţiunea III a tribunaluluĭ de Ilfov, s'a presentat o nuntă întreagă, şi dacă vom adăugi că nunta era o nuntă ovreiască, îşĭ poate lesne cine-va închipui că a domnit niţică veselie cât s'a judecat acest proçes.

După obiceiul „antic şi solemnel" după cum zice poetul G. Sion, traducĕtorul Athalieĭ luĭ Racine, la nunţile ovreeştĭ este datina, când mireasa este. . . . . cum aşĭ putea zice?.... când în fine nu este vĕduvă, ca la mijlocul meseĭ să se spargă o strachină. Se înţelege că cu ocaziunea acestuĭ grosolan sacrificiŭ, se destup sticlele şi cheful creşte, spre mulţumirea celor prezenţĭ.

La nunta în cestiune însă, lucrurile nu s'aŭ petrecut cu această simplicitate patriarhală, străchinile de la Esaŭ şi până la noĭ, 'şi-aŭ schimbat dimensiunile şi formatul, ast-fel că în loc de un sărăcăcios blid de lut, s'a pus în scopul aceste operaţiunĭ, o smălţuită şi incomensurabilă străchinoaie, care la lovitura ce a primit a ţinut să dovedească că nu ţine la tradiţiunile vechĭ. Bucăţile săriră în aer şi loviră atât de tare pe unul din comesenĭ, în cât ţăndările 'l ciopârtiră pe obraz şi'l vătămară ochiul. Domnul A...., nenorocita victimă a zeluluĭ cu care s'a spart strachina în cestiune, a fost silit să stea o lună de zile cu ochiul bandat, şi de sigur că i s'a tăiat pofta de a maĭ asista la spargerĭ de străchinĭ, chiar de ar fi de gumelastic, căcĭ de, după cum spunea dênsul judecăţeĭ, tot s'ar întîmpla să fie o bucată maĭ tare şi să'ĭ facă rĕŭ.

Destul că pe scurt, de aci urmă proces, maĭ întâiŭ la judecătorul de pace, şi apoĭ în apel, la tribunal.

Avocatul D-luĭ A.... critică cu multă vervă acest obiceiŭ, care şi dacă nu figurează în tablele luĭ Moise, totuşĭ pare destul de vechiŭ, şi arată inconvenientele de a se ţine asemenea eresurĭ. După o pledoarie, care după cum am spus, a început nu de la potop, ci de la Moise, Tribunalul, intrând în deliberare, a redus cifra despăgubireĭ acordate, dela 700 la 500 leĭ.

Aşa nuntă maĭ va!

Bandiţiĭ în Turcia.—Ziarul *Salpings* (Trompeta) din Larisa anunţă, că nişte bandiţĭ aŭ răpit deunăzĭ pe fiica unuĭ grec bogat şi cerură pentru rĕscumpĕrarea eĭ 5000 de lire otomane. Banda compusă din 24 de tâlharĭ, era comandată de căpitanul Karanastasie. Tatăl victimeĭ nu fu în stare să plătească de cât 1000 de lire; dar bandiţiĭ refuzară să primească această sumă şi ameninţară, dacă nu vor primi suma cerută că vor împuşca pe prisonieră. Termenul hotărît, a trecut deja fără ca grecul şi fi plătit suma de rĕscumpĕrare. E teamă că bandiţiĭ şi-aŭ împlinit ameninţarea saŭ că aŭ omorît pe nenorocita căzută în, mânile lor.

Flota luĭ Columb constă, după un studiu al uneĭ reviste spaniole de marină, din treĭ aşa numite *caravelle*, carĭ se numeaŭ *Santa Maria*, *Ninn* şi *Pinta*. Nu se ştie însă nimic despre construcţia acestor caravelle. Aceste treĭ corăbiĭ eraŭ cam micĭ. Corabia amiraluluĭ *Santa Maria* avea o lungime de 19 metri, o lăţime de 6.7 metri şi o adâncime de 4.5 metri. Cuprinsul eĭ era de 120 — 130 de tone şi echipagiul eĭ, se zice că a fost de 70 — 90 oamenĭ. Aceste corăbiĭ aveaŭ două ventrele, prin urmare eraŭ foarte neperfecte.

Evreiĭ şi cremaţiunea. — In Londra muri zilele acestea o ovreică din societea aleasă, care prin maĭ multe fapte de bine-facere îşĭ câştigă un nume frumos. Ea lăsă cu limbă de moarte, ca trupul eĭ să fie ars. Bărbatul eĭ, dr. Davis, voi să satisfacă aceste ultime dorinţe a soţieĭ sale şi ast-fel el ceru de la căpetenia sinagogică concesiunea, ca cenuşa cadavruluĭ ars să o înmormânteze în cimitirul evreesc. La această cerere, maĭ marele rabinilor Dr. Adler rĕspunse, că *atât legile israelite, cât şi tradiţiunile pretind că cadavrul să se înmormânteze iar cremaţiunea o consideră ca nedemnă şi infamă.* După aceea zice Dr. Adler, că de multe orĭ înmormântarea în cimitirul evreesc este singura legătură ce'l leagă pe evreŭ de fraţiĭ sĕĭ coreligionarĭ. In fine o conferinţă de rabinĭ a conces depunerea cenuşeĭ cadavrelor arse în cimitir, dar a declarat tot-d'odată, că concesiunea aceasta nu se poate considera ca o probare a cremaţiuneĭ.

Din Depărtare

Dragule Teleor,

Sunt singur aicĭ.

In pustiul ce-ĭ în juru'mĭ, nimic nu desluşesc, nimic de care să'mĭ leg gândul şi să'mĭ aţintesc privirea.

Câmpie nesfîrşită, albă, întreruptă când şi când de silueta tristă şi părăsită a vre-unuĭ copac, se desprinde naintea ochilor.

Privesc din fereastră, nainte drept, şi abia dacă zăresc în fundul cenuşiŭ, pădurea, departe de orizont, spre malul Ciorogârleĭ, ca o umbră deasă, care se prelungeşte în rĕsărit nainte, tot maĭ mult; în colo ... singurătatea, deşertul, câmpia acoperită de neauă, d'asupra căreĭ se rotesc în vĕzduh, corbiĭ flămânzĭ şi cobitorĭ.

Tăcerea în toată grozava-ĭ nemişcare învĕlue totul. A-rare, dacă maĭ auzĭ câte odată şueratul vîntuluĭ, prin hornurile în ruină.

Ceru-ĭ senin sticlă.

Soarele în jos, pe după garduri şi case, arde, luminând doar, fără să maĭ încălzească.

O clipită, şi roşatec, stins se pierde în apus.

Ziua dispare odată cu dînsul; stelele se ivesc în înălţimĭ, luna s'aprinde în marginea pămîntuluĭ, ca o lampă de opal, muncitorul tăcut trage din pipă naintea vetreĭ scormolind cenuşa, rostogolind în minte câte-abia în cap.

Totu-ĭ plângĕtor şi tăcerea asta te înfioară.

Gîndul se duce, se duce tot maĭ afund în zilele de altă dată; nimic nu'mĭ rĕsare luminos, de care să'mĭ prinz ochiĭ.

Pare o lungă cale, goală, de nimic întovărăşită, traiul ce am petrecut... Nimic nu-ĭ de care amintidu-mĭ, să gândesc dus la el şi să'mĭ indur maĭ destoinic, povara uneĭ vieţĭ părăsite.

Unde-s şirurile clare din viaţă'mĭ să le spuĭ...

Şi cu toate astea, pare maĭ dulce, maĭ dragă singurătatea; n'aĭ să te plângĭ de nimenĭ şi nimenĭ să se plângă de tine.

Legĭ gînd cu gînd, staĭ la vorbă cu tine însuţĭ şi-n taină, singur, desmerzĭ un chip drag, visat aevea, care te priveşte cu ochĭ marĭ şi frumoşĭ, îţĭ mângîe aşa fruntea veştedă cu degetele-ĭ trandafiriĭ şi moĭ.

Atuncĭ urîtul părăsireĭ nu te'nfioară nu 'ţĭ maĭ umbreşte fruntea cu noriĭ întristăreĭ; atuncĭ laşĭ privirea să s'afunde departe, în profunzimele ceruluĭ ţintuit de aştri, cătând o lume gândită multe orĭ, dorită cu aprindere în orele singurătăţeĭ adîncĭ şi ne-ntrerupte de vre-un son.

Infinitul se desfăşoară vederilor; te ducĭ tot maĭ mult în trecutul vieţeĭ, în zilele, când nimic desluşit se ivea nainte'ţĭ şi mintea nu pricepea, gândind că maĭ bine era în aniĭ copilărieĭ fără grije, fără durerĭ, şi că atuncĭ viaţa 'şĭ avea rostul.

Cele maĭ frumoase şi maĭ dulcĭ simţurĭ sunt acelea pe carĭ amintirea ţi-le înfăţişează din trecut şi nu poţĭ gândi la orele copilărieĭ nevinovate, fără ca inima să nu'ţĭ tresară mâhnită, orĭ o lacrimă caldă, în tăcere, s'alunece în lungul obrajilor.

Ş-adese, sunt momente când cătând în oglindă şi zărindu'ţĭ ochiĭ roşiţĭ şi fire pe la tâmple, răsărind ca argintul, gândeştĭ cu durere, că nu ast-fel aĭ pricepu, rostul vieţeĭ, ci cu totul dimpotrivă.

Dar.... se vede că ast-fel a fost hotărît în taina vieţeĭ.

Domneştĭ 30 Octombre

De la Căscioare

ULTIME INFORMAŢII

D. Lascar Catargiu a plecat aseară la Golăşeĭ de unde se va întoarce Marţĭ dimineaţa.

—✻—

Primim următoarea telegramă din Bĕrlad, de la D. Dr. Saabner Tudori:

In urma succesuluĭ strălucit de la colegiul I comunal, toţĭ liberaliĭ şi disidenţiĭ cu Nicorescu, simţindu-se foarte slabĭ, s'aŭ retras din luptă, neprezentând astă-zĭ lista la colegiul II.

Bĕrladul pare în serbătoare.

—✻—

Reparaţiunile bisericeĭ Sf. Spiridon noŭ sunt terminate aşa că în curînd această frumoasă casă de rugăciunĭ va fi redată cultuluĭ.

Eforia a făcut sacrificiul d'a cumpĕra un noŭ *policandel* de o frumuseţe rară, în cât cunoscĕtoriĭ zic că e unicul în ţară.

—✻—

Citim în „*Le Temps*" din 12 Noembre.

D. doctorant *Daniel Critzamn* intern al spitalelor civile din Paris, a fost numit preparator de anatomie pathologică la şcoala practică a Facultăţi de medicină.

—✻—

Poliţia Capitaleĭ a prins ierĭ pe un evadat din penitunciarul Tîrgşor. El se numeşte Mateĭ Sava şi fugise din temniţă acum o lunĕ.

—✻—

Marţĭ la 12 Noembre va avea loc concertul vestiteĭ cântăreţe **Marcella Sembrich.**

Celebritatea europeană a acesteĭ ilustraţiunĭ a arteĭ ne scuteşte de a maĭ recomanda publiculuĭ bucureştean să nu piarză ocaziunea de a asista la un asemene concert.

Este destul de a zice că Adelina Patti şi Marcella Sembrich sunt stelele cele maĭ lucitoare ale lumeĭ muzicale.

—✻—

Ni se comunică că o mare fabrică de parfumeriĭ din America a telegrafiat reprezentantuluĭ sĕŭ d'aci că în curînd va porni spre Bucureştĭ un colosal transport de Real American Eau de Cologne.

—✻—

Am anunţat că tineretul din Craiova va da la lumină *Revista şcoaleĭ*. Azĭ primim întâiul numĕr şi înpărtăşim cititorilor noştri *prima vorbă* a nouluĭ confrate căruia 'ĭ urăm o viaţă lungă:

Suntem o grupă de tinerĭ carĭ, ne-am decis să dăm la lumină această revistă

Mobilul, care ne-a împins este simplu: am dorit să căutăm a propaga, în cercul în care ne aflăm, câte-va ideĭ sănătoase, în ceea ce priveşte ştiinţa literară, şi apoĭ să aducem, prin publicitate, omagiile noastre profesorilor, carĭ, fără preget, în decurs de anĭ îndelungaţĭ, ne-aŭ învĕţat nu numaĭ a ceti, dar şi a pricepe, şi maĭ mult încă a simţi.

Scopul nostru e mare, de o cam dată însă 'l mărginim aci. Ce va fi pe viitor nu putem prezice, ştim însă că vom lucra cu ardoare ca titlul ce am dat revisteĭ noastre să fie meritat de modestele noastre cugetărĭ.

Revista şcoaleĭ: Acesta este titlul. El promite mult, căcĭ şcoala nu este numaĭ localul unde un numĕrĭ de elevĭ se adună spre a asculta şi urmărĭ preceptele unuĭ numĕr de profesorĭ. Aceasta nu e de cât un început de şcoală.

Şcoala cea mare, adevĕrata şcoală este lumea, este lupta pentru viaţă, lupta de ideĭ, lupta pentru triumful bineluĭ şi adevĕruluĭ.

Ne cunoaştem bine datoria.

Ne cunoaştem de asemenĭ şi greutatea sarcineĭ ce ne-am impus.

Poate că nu suntem încă destul de bine preparaţĭ spre a întreprinde această luptă, dar avem o dorinţă mare şi o voinţă încă şi maĭ mare. şi cu concursul şi ajutorul celor carĭ ne-aŭ călăuzit până acum pe calea bineluĭ şi adevĕruluĭ, nădăjduim că vom reuşi.

* * *

Meritul nostru stă în aceea că am început şi că am început în atarĭ condiţiunĭ.

După noĭ însă vor veni alţĭ colegĭ, carĭ de sigur, vor fi maĭ bine preparaţĭ pentru luptă.

Eĭ vor găsi pârtia făcută şi calea ce vor avea să percurgă înlesnită.

Meritul nostru va fi că am început, iar al lor...,. că vor fi atins scopul.

* * *

Nu promitem marea cu sarea, căcĭ n'avem destule forţe spre a ajunge acolo unde ţintim, promitem însă că vom lucra fără preget, cu îndărătnicie şi veşnic deviza noastră va fi:

Inainte, tot înainte.

—✻—

Nuvela luĭ Caragiali **O făclie de paşte** este un titlu unuĭ important studiŭ critic datorit D. *Adolf Last.*

MERSUL TRENURILOR

Valabil de la 1 Octombrie 1891 st. n.

PORNESC DIN BUCUREȘTI:

Bucureștĭ Iașĭ, direct de persoane. — Pleacă din Bucureștĭ la ora 7 dim., din Ploeștĭ 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focșanĭ 1,20 p. m., din Mărășeștĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,00 p. m., din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7,09 seara, din Pașcanĭ 9,04 s., sosește în Iașĭ 11,20 s. — Accelerat, pleacă din Bucureștĭ 9,35 seara, din Ploeștĭ 11,04 noaptea, din Buzĕŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicu-Sărat 1,46 dim., din Focșanĭ 2,43 dim., din Mărășeștĭ 3.26 d., din Adjud 4,13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Pășcanĭ 8,40 dim., sosește în Iașĭ la 10,45 dim.

Bucureștĭ-Vasluĭ, Brăila-Galațĭ, direct accelerat.—Pleacă din Bucureștĭ la 7,50 seara, din Ploeștĭ 9,42 seara, din Buzĕŭ 11,41 seara din Rîmnicu-Sărat 12,39 s., din Focșanĭ 1,37 nóptea, din Mărășeștĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2,53 dim., din Bêrlad 4,23 dim., din Crasna la 5,28 dim., sosește în Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galațĭ, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea. din Barboșĭ 3,22 d., sosește în Galațĭ 4 dim.

Bucureștĭ-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din Bucureștĭ 7,10 seara, din Titu 8,17 seara, din Piteștĭ 9,38 seara, din Costeștĭ 10,06 seara, Slatina 11,27 seara, din Piatra Olt 11,49 seara, din Craiova 12,52 noaptea, din Filiașĭ 1,40 dim., din Turnu-Severin 3,40 dim., sosește în Vêrciorova 4,02 dim. — De persoane pleacă din Bucureștĭ 8,15 dim., din Titu 9,43 dim. din Goleștĭ 11,04 dim., din Piteștĭ 11,37, din Costeștĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2,29 p. m., din Craiova, 4,11 p. m., din Filiașĭ 5,24 p. m., din Turnu-Severin 7,04 seara, sosește în Vêrciorova 8,30s. — Fulgerul pleacă din Bucureștĭ 4,03 seara, din Titu 5.06 seara, din Piteștĭ 6,22 s. din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9,45 seara, din Filiașĭ 10,30 seara, din Turnu-Severin 12,38 noaptea, sosește în Vêrciorova 1,00 noaptea.

Bucureștĭ-Craiova, direct persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 2.35 p. m., din Titu 3,57 seara, din Goleștĭ 5.24 seara, din Piteștĭ 5,50 seara, din Costeștĭ 6,20 seara, din Slatina 8,17 seara, din Piatra 8,50 sosește la Craiova 10,05 s.

Bucureștĭ-Piteștĭ, direct persoane.— Pleacă din Bucureștĭ 6,45 d., din Titu 8.21 d., din Goleștĭ 9.44 d., sosește la Piteștĭ 10,44 d.

Bucureștĭ-Galațĭ, direct, persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 9,40 d., din Ploeștĭ 11.48 d., din Buzĕŭ 2,55 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboșĭ 5,59 p. m., sosește Galațĭ 6,35 seara.

Acelașĭ tren spre Tecucĭ.— Pleacă din Buzĕŭ 2,05 p. m., din R.-Sărat 3.49 p.m. din Focșanĭ 7,48 seara, din Mărășeștĭ 8.30 seara, sosește Tecucĭ 9,45 seara.

Bucureștĭ-Predeal, direct accelerat.—Pleacă din Bucureștĭ 4.40 p. m., din Ploeștĭ 6,30 seara, din Câmpina 7,33 seara, din Sinaia 8,46 seara, sosește Predeal 9,25 seara.

Accelerat.— Pleacă din Bucureștĭ 7,40 d., din Ploeștĭ 9,27 d., din Câmpina 10,26 d., din Sinaia 11,38 p. m., sosește Predeal 12,07 p. m.

De persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 8,50 d., din Ploeștĭ 10,48 d., din Câmpina 11,55 d., din Sinaia 1,14 p. m., sosește Predeal 1,56 p. m.

Bucureștĭ-Giurgiŭ, direct (fulger), pleacă din Bucureștĭ 5,35 dim. sosește Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureștĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8,30 d., sosește Giurgiŭ 10,18 d. — *De persoane* din Bucureștĭ, gara de Nord 5,25 p. m., din Filaret 5,55, sosește Giurgiŭ 7,48 s.

Bucureștĭ-Călărașĭ, Feteștĭ-Slobozia, pleacă din Bucureștĭ 7,50 dim., sosește Călărașĭ 12,20 p. m. Feteștĭ 11, 3 d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREȘTI.

Din Iașĭ 7,30 d. și la 9,55 seara.

Din Vasluĭ-Galatz 8,40 d.

Din Predeal 12,10 p. m. 8,50 s. și la 9,30 seara.

Din Galațĭ 8,40 dim. 5,10 s.

Din Vêrciorova 11,40 s. Fulgerul la 10,05 d. acceleratul 8,20 s. persoane.

Din Craiova 1 p. m.

Din Piteștĭ 9,10 seara.

Din Călărașĭ 6,25 s.

Din Giurgiu 3,55 p. m. fulgerul, la 10,45 d. și 7,20 s. persoane.

PROPRIETAR-EDITOR THOMA BASILESCU. TIPOGRAFIA THOMA BASILESCU, BULEVARDUL ELISABETA, 111 BUCURESTI.